

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

8901 Zalaegerszeg, Kossuth L.u.17-19. Telefon: 92/502-106, fax: 92/311-474
Email: mayor@zalaegerszeg.hu

napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése
2019. február 7-i ülésére

Tárgy: Zalaegerszeg középtávú (15 éves) út és járda felújítási és fejlesztési koncepciójának kidolgozása

Előterjesztő:

Balaicz Zoltán polgármester

Készítette:

Műszaki Osztály
Út- és Közműépítési Csoport
Szak Tibor csoportvezető

Tárgyalta:

Műszaki Bizottság
Gazdasági Bizottság

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Közgazdasági Osztály

Törvényességi és tartalmi-formai szempontból ellenőrizte:

Önkormányzati Osztály

Tisztelt Közgyűlés!

A közúti infrastruktúrák gazdaságélénkítő, innovatív hatásúak, s mint ilyenek, a további ágazatokra is hatással vannak. Olyan állapotú közutakra van szükségünk, melyek jó szolgáltatási körülmények mellett biztosítják a településrészek közötti megfelelő közúti kapcsolatot. A tervezett koncepció a város közúthálózatának felújítását és fejlesztését megalapozó stratégiai dokumentum, amelynek célja a város harmonikus, versenyképes és fenntartható fejlődésének elősegítése, jövőbeni működőképességének megalapozása, a közlekedés és környezete minőségének javítása.

Visszatérő probléma városunk útjainak, tereinek, járdáinak állapota, karbantartása, a felújítások és beruházások ütemezése.

Zalaegerszeg út és járdahálózata olyan mértékű, hogy annak üzemeltetése is nagy terhet ró önkormányzatunkra a saját források tekintetében, a felújításokat pedig nagyobb számban csak és kizárólag külső, állami forrásból lehet megvalósítani.

Néhány beszédes adat:

- Zalaegerszeg Megyei Jogú Város teljes területe 102,4 km².
- Városunkban az önkormányzati közterületen lévő összes zöldfelület nagysága 1,5 millió m².
- Zalaegerszegen összesen 542 névvel rendelkező útszakasz (út, utca, tér, parkoló) van a belterületeken és a külterületeken. A kizárólag helyrajzi számmal rendelkező szakaszok, hegyi utak száma 327. Ez összesen 869 önkormányzati út.
- A városi úthálózat teljes hossza 520 km (215 km belterületen és 305 km külterületen). Viszonyításként: Magyarország legnagyobb szélessége kelet-nyugati irányban 528 km.
- A járdák és gyalogutak hossza 225 km.
- A Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében lévő utak hossza további 78 km.

2019 nyarán zárul az „Infrasztruktúris fejlesztések Zalaegerszegen” című komplex infrastruktúra fejlesztési csomag, melynek keretében 1,5 milliárd forint állami támogatásban részesült önkormányzatunk. Ebből a keretből az arányos városfejlesztés jegyében 29 helyszínen végeztünk és végzünk felújításokat, azonban az építőipari áremelkedések miatt, még ehhez is kellett szerezni további 200 millió forint kiegészítő támogatást, így 1,7 milliárd forintra növelve a tervezett beruházások megvalósulásához szükséges keretet. Ilyen mértékű, egy időben végzett felújítási program évtizedek óta nem zajlott a városban.

Az útfelújítások volumenét érzékeltetve példaként említhető a Magyar Közút Nonprofit Zrt. vagyonkezelésében lévő Szenterszéthegyi út, amely csak egy a jegyzett 869 út közül, igaz 4 km hosszú és két ággal rendelkezik. A teljes felújítás a társaság indikatív adatszolgáltatása alapján 450 millió forintba kerül. Ráadásul ezen összeg kizárólag a burkolat felújítását fedezi, a vízelvezetés megoldásához szükséges zárt csatornarendszer kiépítését nem, így azzal együtt bőven több, mint félmilliárd forint értékű beruházást feltételezne.

A helyzet feltárása során újabb problémához érkeztünk, hiszen az útburkolatok jelentős része alatt, különböző közművek húzódnak:

- ivóvíz vezeték (önkormányzati tulajdon)
- szennyvízcsatorna (önkormányzati tulajdon)
- csapadékcatorna (önkormányzati tulajdon)
- gázvezeték (EON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt, Magáz Kft.)
- áramhálózat esetén földkábel (EON Észak–dunántúli Áramszolgáltató Zrt.)
- optikai kábelek, internet és telefon kábel (Magyar Telekom Nyrt, Tarr Kft., stb.)

Vannak olyan városrészek, ahol a közművek egy része még nincs kiépítve, azonban meglévőkre lakossági igény jelentkezik (pl. Gálafejen gázvezeték hálózat, Magasbükkön ivóvízvezeték, stb.), más városrészekben pedig rossz állapotuk miatt, felújításra szorulnak. A gálafeji gázvezeték esetén a vezeték fektetésénél jóval magasabb a költségvonzata az útpálya helyreállításának.

Ideális esetben először a közművek újulnak meg és azt követően kerül sor a burkolatfelújításra, aszfaltozásra, szegélyépítésre. Amennyiben csak burkolatfelújítási munka történik, fennáll a kockázat, hogy a közmű meghibásodása miatt, a felújított burkolatot meg kell bontani. Mindezekre tekintettel, a felújítási munkák megkezdése előtt számba kell venni a közművek állapotát is, és a tervezett útépitést a közműkiváltással együtt célszerű kezelni.

A Zalavíz Zrt. 2017-ben elkészített részletes szakmai tanulmánya a komplex csapadékezelési modellről bemutatta, hogy önmagában a zalaegerszegi csapadékezelési rendszer és a csapadékcatorna hálózat felújítása és kibővítése 10 milliárd forint ráfordítást igényelne. Sajnos jelenleg nincs erre a célra igénybe vehető Európai Unió (esetleg KEHOP) pályázati kiírás. Ráadásul a városi rendszert csak egyben érdemes kezelni, hiszen bizonyos szakaszok bővítése a csapadékcatornák átmérőjének szűkössége miatt, nem oldja meg az időjárás szélsőségeségéből fakadó problémákat.

A fenti adatok alapján, a városi közműhálózat illetve az út és járdahálózat megújításának forrásigénye a műszaki becslés alapján az alábbi:

- Felszín alatti önkormányzati tulajdonú és kezelésű közművek felújítása, rendbetétele és bővítése: kb. 25 milliárd Ft
- Mind a 869 jegyzett önkormányzati szakasz (520 km út és 225 km járda), valamint az állami tulajdonú utak felszíni felújítása: kb. 30 milliárd Ft
- **Összesen: kb. 55 milliárd Ft**

Ráadásul az 55 milliárd forintnyi forrásigény csak a felújításokat tartalmazza, a fenntartást, a működtetést és a karbantartást NEM!

Továbbá: Zalaegerszeg közúthálózatának fejlesztéséhez elengedhetetlen új létesítmények megvalósítása is (pl. belső tehermentesítő út folytatása ~ 2 milliárd Ft, déli elkerülő út kialakítása ~ 5 milliárd Ft, új északi bekötőút építése ~ 5 milliárd Ft, Zala Pláza keleti oldalán megkezdett parkoló építésének folytatása ~ 250 millió Ft, Zala Megyei Szent Rafael Kórház környezetében új parkolóhelyek létesítése ~ 150 millió Ft, Balatoni u. – Stadion u. csomópontban körforgalom kialakítása ~ 300 millió Ft, 762 sz. főút – Tesco körforgalmi csomópont kapacitás bővítése, stb.), mely nagyberuházások további tízmilliárdos nagyságrendű forrást igényelnének.

Fontos megemlíteni, hogy az Európai Unió városi utak, járdák építését, aszfaltozását a 2014-2020-as fejlesztési ciklusban már NEM támogatja, és a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban sem fogja. Vagyis sem az EU-s IKOP programból, sem pedig a TOP programból nem lehet forrást költeni a fenti célokra, azaz EU-s forrásokkal nem számolhatunk, csak saját önkormányzati forrásokkal és esetleges állami pályázatokkal, támogatásokkal.

Önkormányzatunk az összes kötelező és önként vállalt feladat (intézmények, városüzemelés, oktatás, egészségügy, szociális ügyek, kultúra, sport stb.) teljesítése után évente kb. 200 millió forintot tud utak és járdák karbantartására és felújítására fordítani. Ez elenyésző összeg a fenti több tízmilliárdos adatokhoz képest.

A 2014-2019-es ciklusban eddig a következő, állami forrásból megvalósult nagyberuházások zajlottak/zajlanak:

- 915 millió forintos állami beruházással elkészült a Zalaegerszeg – Nagypáli csomópont (Magyar Közút).
- 1,5 milliárd forintos állami ráfordítással megépült a botfai körforgalom, és onnan a 74-es út zalaegerszegi szakasza a haranglábas körforgalomig (Magyar Közút).
- 350 millió forintos projekt keretében a föld alatt futó közművekkel együtt megújult a teljes Rákóczi utca (Magyar Közút, majd a felújítás után átvette fenntartásba az önkormányzat).
- 360 millió forintos beruházással elkészült a belső tehermentesítő út második szakasza.
- 227 millió forintos ráfordítással 2019-ben a közművekkel együtt teljesen megújul az Arany János utca.
- 1,7 milliárd forintos állami támogatással 29 helyszínen folytak és folynak felújítások.
- 22 millió forintot nyertünk egy állami, belügyminisztériumi pályázaton az Andrásida utca egy szakaszának felújítására.
- 45 millió forintot fordít a Magyar Közút 2019 tavaszán a Szenterszébethegyi út legrosszabb állapotban lévő szakaszának javítására.

Összességében tehát eddig ebben a ciklusban több, mint 5,1 milliárd forint állami forrást sikerült megszerezni különböző zalaegerszegi projektekre, ami ugyan a korábbi ciklusoknál jóval nagyobb összeg, azonban ez is mindössze 37 helyszínt jelent (ebből 33 felújítás, 4 új projekt). Emlékeztető: az összes zalaegerszegi önkormányzati útszakasz száma 869!

Ciklusonként tehát kb. 5 milliárd forint állami forrás megszerzésével lehet optimális esetben számolni, azonban ennek egy része nem felújítást, hanem új utak építését, új nagyprojektek finanszírozását jelenti.

Fentiek miatt szükségesnek látom, hogy önkormányzatunk kidolgozzon egy középtávú, 15 éves, cikluson átívelő koncepciót az utak, járdák, közművek karbantartásának, felújításának és fejlesztésének finanszírozására, amely szisztematikusan, szakmai alapon meghatározott sorrend, ütemezés, és a felhasználható saját, illetve a bevonható külső, állami források figyelembevételével készül. Az útfelújítási tervnek igazodnia kell a közúthálózat fejlesztési elképzelésekhez. A feltárt problémák teljes körű megoldása csak hosszú évek fejlesztéseinek eredményeként valósulhat meg, de valamennyi lépés, amely a közlekedést gyorsabbá, a környezet számára elviselhetőbbé és gazdaságosabbá teszi, jelentősen hozzájárul Zalaegerszeg fejlődéséhez.

Természetesen számmisztikába felesleges belemenni, ezért csak viszonyításképpen jelzem:

- Amennyiben minden feltétel adott, és reális lehet a ciklusonkénti átlagos 5 milliárd forint állami támogatás megszerzése, az 15 év alatt 15 milliárd forintot jelenthet.
- Amennyiben önkormányzatunk az egyre növekvő intézmény fenntartási terhek mellett is képes lesz évi 200 millió forint saját forrást erre a célra fordítani, az 15 év alatt 3 milliárd forintot jelenthet.
- Így összesen kb. 18 milliárd forint lehet az az összeg, amivel a 15 éves koncepcióban számolni lehet.

A Műszaki Bizottság 17/2019. számú határozatában a határozati javaslatot egyhangúlag – 11 igen szavazattal – támogatta.

A Gazdasági Bizottság 12/2019. számú határozatában az előterjesztést 13 igen, egyhangú szavazattal támogatta.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a határozati javaslatban foglaltakat támogatni szíveskedjék.

Határozati javaslat:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy az érintett állami szervek, gazdasági társaságok bevonásával készüljön el városunk középtávú, 15 éves szakmai koncepciója az utak, járdák és közművek felújítására és fejlesztésére vonatkozóan. A koncepciónak tartalmaznia kell egy szakmai javaslatot a felújítások és fejlesztések sorrendjére, ütemezésére, és a felhasználható saját források, illetve a bevonható külső források kalkulációjára. A koncepciót 2019. december 31. időpontig a közgyűlés elé kell tární, amely dönt annak elfogadásáról.

Határidő: 2019. december 31.

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2019. január 31.

Balaicz Zoltán
polgármester

